

ТЫЗЭКЬОТМЭ — ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ макъ-

Бэдзэогъум и 27-р — Адыгейим
къэралыгъо гъэпсыкъе иэ зыхъугъе Маф

1923-рэ ильесым
гъэтхапэм
къышегъэжьагъэу къыдэкъы

№ 147 (22596)

2022-рэ ильес

ГЪУБДЖ

ШЫШХЪЭИУМ и 16

ОСЭ ГЭНЭФАГЬЭ ИЭП
Къыхэтутыгъэхэр ыкни
нэмэгдэхэр тисайт
ижүүгъотэштых
WWW.ADYGVOICE.RU

6 +

Адыгэ Республикаем и Правительствэ игъээст

ЗЭКЬОШНЫГЪЭМ ИГЬОГУКІЭ

Къумпъыл Мурат пшъэрлыр зэрэгзэцакіэрэр бэмышшэу үүпльэкүгъ. Кілэцыкъу лагерьхэу «Горный», «Лань» зыфилохэрэм ар ашылагъ, кілэцыкъухеми, ахэм янэ-ятэхэм адэгүщыагъ.

АР-м юфшэнэмрэ социальне хэхъоныгъэмрекъ иминистрэу Мырзэ Джанбеч къизэриуагъэмкъ, джыдэдэм кілэцыкъу 600-мэ Адыгейим илагерьхэу «Лань», «Горный» зыфилохэрэм зашагъэсэфы. Ахэм ашыщшэу нэбгэрэ 400 фэдизир Геническэ районым, кілэцыкъу 100-р ДНР-м къарыкъигъэх. АР-м культурэмкъ и Министерствэр АР-м физическэ культурэмрэ спортымрекъ и Комитетрэ зэдэзэхагъеуцогъэ программэ гъэшлэгъоным диштэу ахэм мэфэ 21-рэ Адыгейим зыщагъэсэфыщ. Къялгъэн фае республикэм итвортческэ колективхэм ахэтхэр мафэ къес кілэцыкъу лагерьхэм зэрэклохэрэр, концертхэр къизэратахэрэр, мастер-классхэр зэрэзэхажхэрэр, кілэцыкъу народнэ творчествэм, лъэпк хабзэхэм нэуасэ зэрафашхэрэр.

Херсон хэкумкъе Геническэ районымрэ Донбассрэ къарыкъигъэ кілэцыкъухэм Адыгейим илагерьхэм шышхъэйум зашагъэсэфы. Кілэцыкъухэм языгъэпсэфыгъо уахтэ зэхэццэгъэним, ахэм апкышшол псыхъэгъэним икъукъе анаэ атырагъэтинэу Адыгейим и Лышхъэ пшъэрлыр афишыагъ.

Адыгейим и Лышхъэ кілэцыкъухэм залокъ, языгъэпсэфыгъо уахтэ зэрэзэхажэрэм кілэцыкъухэм ягуапэу къалогагъ. Спортым пыльхэм футболымкъе ыкни боксымкъе тренировкэхэр Мыецкъуапэ спорт еджаплехэм аща-

рагъэхых. Геническэ районым и спортсмени 5 физкультурникым и Мафэ ехъулэу дзюдомкъе республикэ зэнэкъохуэм ахэлэжьагъ. Шышхъэйум и 25-м нэс джыри юфхъэбзэ гъэшлэгъоныбэ кілэцыкъухэм афызэхашцт. Ащ ыуж ахэр ядэжь ашжыщтых.

Адыгейим и Лышхъэ АР-м юфшэнэмрэ социальнэ хэхъоныгъэмрекъ и Министерствэ пшъэрлыр фишыагъ кілэцыкъухэм языгъэпсэфыгъо уахтэ нахьшшоу зэхэццэгъэнимкъе ведомствэ заулэмэ зэдэлжэйэнэу адырилер ыгъэлэшшынэу.

«Кілэцыкъухэм дэгьюо загъэлэсэфын, апкышшол агъэптиэн, чэфэу яуахтэ агъэклон фае. Тиреспубликэ щагъэкъогъе уахтэр ахэм агу къинэжын, тишильыр фэгъэхыгъэу нахьыбэ арагъэшшэн, Адыгейим ёщц кілэцыкъухэм ныбджэгъуньгэ адашын фае. Эзкьошныгъэм игъогу къихъэ тапэ иль. УФ-м и Президенту Владимир Путинр тиэлэгъэйоу Геническэ районым щылсэхэрэм тишигъэе ядгээжыщ. Джыдэдэм «Псаунгыгъэм имэшшоу» зыфило юфхъабзэр аш ёщэхажэ, кілэцыкъу джэгуплехэр агъэпсиху фэжьагъэх. Ёныгъом и 1-м ехъулэу кілэцыкъухэм апае шүхъафтынхэр тэгъэхъязырых. Тызэгъусэу къинэжын эзкъэ зэптичыщтых», — къыуагъ АР-м и Лышхъэ Геническэ районым къикынгъе кілэцыкъухэм янэ-ятэхэм адэгүщыэзэ.

АР-м и Лышхъэ ипресс-къулыкъу

Сурэтхэр А. Гусевым тырихыгъэх.

Геническэ районми шүхъафтынхэр клощтых

Адыгейм хабзэ зэрэцыхуугъэу, апэрэ классым мыги клошт кэлэцыкүхэм шүхъафтынхэр афашихъенхэу агъехъазыры. АР-м и Лышхъэу Къумпыл Мурат иунашьоклэ юфтхъабзэм хагъэфэштхэм япчагъэ мы ильэсүм нахыбэ ашыгъ. Республикаем имызакъоу, Херсонскэ хэкум и Геническэ район ис кэлэцыклоу апэрэ классхэм клоштхэми шүхъафтынхэр афашихъаштых.

Мы мафхэм ахэр агъехъазырых, охтэ блаяэм Геническ атулпыштых. Чынгэ администрацием зэрэцигъэгъозагъэхэмкэ, нэбгырэ 700 мыгъэ апэрэ классым клонэу я. Шэнэгъэм и Маф илээвоклэу ахэм еджаплэм щиряющыкэгъэшт иэмэ-псымэ зэхэлхэр аратыштых. Урысюем, аш икъэралыгъ тамыгъэхэм нэлүас афэзышынт пкыгъо зэфшъафхэри ахэлтыштых.

Адыгейм ис кэлэцыклоу мыгъэ апэрэ классым клоштхэм алае иэмэ-псымэ зэхэль мини 7 агъехъазыргъ. Аужырэ ильэсхэм зэршэх хабзэу, нэфынэм къезыгъэгъэзэжыре ныбалъяа гъогурьконыр щынэгъончынэм тегъэспыхъагъэхэр ахэм ахальхагъэх. Джаш федэу тишьольыр фэгъэхыгъэ пособиене «Моя Адыгэя» зыфиорэр шүхъафтын зэхэлтым мыгъэ хагъехъаагь.

Кэлэцыкүхэм гушуаагьо

кызэрафихырэм имызакъоу, юфтхъабзэр ны-тихэм ясабьеу еджаплэм чагъахъэрэм игъехъазырынкэ. Иэпыиэгъу зэрафэхъурэр АР-м и Лышхъэ кыхъиэштыгъ.

Республикэм ипащэ пшъэрыль афишигъэу Геническэ районим икелэеджаклохэм джыри зы шүхъафтын афагъэхъазыры. Йонгъом и 1-м илээвоклэу кэлэцыклоу джэгупли 10 аш щагъэпсын гухэль я. Аш фэш Геническэ районим илээвилэхэр зэтэрагъэпсыхъанхэу Адыгейм икъынышь, псеолъеш техникэр клошт.

А зэпстэумэ анэмькэу, шүшэ Иэпыиэгъу тонн 20 партиеу «Единэ Россием» и Адыгэ шыльлыр къутамэ егъехъазыры. Гъомылапхъэхэр, спорт иэмэ-псымэхэр, нэж-тужхъэр зыщыгъ унэхэм ачлэсхэм ящыкэгъэшт пкыгъохъэр охтэ благъэм атулпыштых.

Адыгейм илащхэмэр Урысюе политическэ партиеу «Единэ Россием» и Адыгэ шыльлыр къутамэрэ шүшэ Иэпыиэгъум къихэлэжъагъэхэм, волонтеру аш игъехъазырын зилах кыхъэзильхъэхэрэм зэрафэразэхэр къихагъэштыгъ. Волонтерхэм ашыщих тильэлкэгъюу Сирием, нэмькэ къэралыгъохэм къарыкыжхи, хэкужым къэзыгъэзжыгъэхэри.

Медицинэ Иэпыиэгъу араты

«Псауныгъэм имэшлоку» зыфиорэр юфтхъабзэм кыдыхэлтыгъэу Адыгейм икли Херсонскэ хэкум врач купэу куягъэр къалэу Геническ кызшыуцугъэр.

Ар зыхэхъэрэ Геническэ районим щыпсэухэрэм апэрэ медицинэ Иэпыиэгъур арагъэгъотыныр, япсуныгъэ изытет аупльэкүныр, яэзэнхэр ары пшъэрэиль шъхьааэу я. Зыщыкылагъэм пэйудыгъэ шыкъэм тетэу нэмькэ специалистхэри къихагъэлэжъэштых.

Аш имызакъоу, Геническэ район сымэджэшым компьютернэ томографие зэршыншт псэуальяа фашэфигъэр Адыгейм икъыигъэ специалистхэм агъацуущт, юф зэрэрагъэшштим фырагъэджэштых.

АР-м и Лышхъэ кызызериуа гъэмкэ, врач купэу куягъэр мэфиттум кыыклоц нэбгыри 100 фэдизмэ яптыгъ, ахэм ашышэу

нэбгырэ 30-р кэлэцыклох. Цыфым апэрэ медицинэ Иэпыиэгъур егъэгъотыгъэним ишыкылагъэр зэкэ тиврахэм алэклэль. Тихиургхэм Геническэ сымэджэшым зы операции шашыгъ.

— Сэ пшъэрэиль зэрэфэшшыгъэу, АР-м псауныгъэм икъэхъумэнкэ иминистрээ Мэрэтыкъо Рустем мы юфтхъабзэм хэлажъэ. Талэктэ тиврахэм юф зэрэшштээр къыгъэнэфэним пае юфхэм язытет ежь ышхъэклиэ зэригъэлэгъумэ, зыщыгъэзжээ нахышиш, — кыыгъяа АР-м и Лышхъэ.

Адыгейм икъыигъэ врачхэм мазэм кыыклоц районим ит псэуплэхэр кызэрапаклохъаштых.

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ иунашъу

Рэзэнныгъэ тхыль фэгъешьошгъэнэм ехылайг

Адыгэ Республикэм иэкономикэрэ ипромышленностре язегъеушъомбгүн иахь зэрэхишыхъэрэм, ильсэйбэ хугацэу гутиныгъэ фырилэу иоф зэришлэрэм афешл рэзэнныгъэ тхыль фэгъешьошгъэнэм **Лукша Ольга Анатолий ыпхъум** — Адыгэ Республикэм иэкономикэ хэхьоногъэмрэ сатуумрэкэ и Министерствэ промышленностымкэ, гъэсты-

нүхъэ-энергетическэ комплексымкэ ыкчи сатуумкэ и Гъэлорышапэ илац.

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу Къумпыйл Мурат къ. Мыеекуапэ, шышъхъэум и 12, 2022-рэ ильэс N 190

Тхыль угъоипIэхэм къахэхъошт

Партиеу «Единэ Россиенрэ» УФ-м пъесэнгъэмкэ и Министерствэрэ зэхащэрэ юфтхъабзэу «Тхыльхэр Донбасс тэжкугъашэх» зыфиорэм кыдыхэлтыатаа тхыльхэр зыщаугъоирэ чыпакIэхэм шольырхэм зацарагъеушъомбгүшт. Сатуу гупчэхэм, тхыльеджапIэхэм, культурэмкэ учреждениехэм, паркхэм, нэмык общественэ чыпIэхэм мэклиайхэр ащаагъеуцущых. Тхыльхэр зыщаугъоишт чыпIэ мин фэдиз джыри партием кызэуихышт.

«Цыфхэм тиобщественэ приемнэхэм, «Единэ Россиен» иштбхэм кэлэцыкхэм, кэлэеджаклохэм атэлтытэгэх тхыльхэр, художественэ литератуурэр къараахыллэх. Украина ионационалистическе литератуурэ шъхъафит ашыжыгъэхэм чыпIэхэм ятхыльеджапIэхэм мы аужырэ ильсэхэм къачлахыжыгъэм ычыпIэхэм ахэр агъафедэштых. Тхыль мини 150-м ехуу Донбасс лэклагъэхэгъяах. Тилогистическе гупчэхэм ачэлэх тхыль мини 10 заулэр шушшэ ыпилэгъум игуусэу афащэшт. Апэрэ чэзыюу ахэр гурит еджапIэхэм ятхыльеджапIэхэм, социальнэ учреждениехэм, партием игупчэхэм кэлэцыкхэм языгъэлсэфын фэгъэзагъэхэм ятэтих», — къиуагь Дарья Лантратовам.

— «Тхыльхэр Донбасс тэжкугъашэх» зыфиорэ юфтхъабзэ диштэу Адыгейим тхыльхэр яшыпкъэу щаугъоих. Адыгэ Республикэм и Лэпкъ тхыльеджапIэхэм «НыбжыкIэ гвардиемрэ» тирягъусэу Херсон хэкумкэ Геническе районым пас тхыльхэр тэугъоих, — къиуагь партиеу «Единэ Россиен» и Генеральнэ совет хэтэу, Адыгейим «НыбжыкIэ гвардием» илац, Мыеекуапэ идепутатэу Бэрзэдж Асет.

«Республикэм исхэм тхыль-

хэр партием и Тхаматэу Д. А. Медведевым ишьольыр общественэ приемнэу урамэу Краснооктябрьскэм тет унэу N 4-м къирахыллэн альэкъышт. Шушшэ ыпилэгъум дыкыгъиу мы охтэ блағаэм ахэр къалэу Геническ лэклагъэхъащых», — къиуагь Бэрзэдж Асет.

Зигугуу къэтшыре юфтхъабзэр мыгъэ гъэтхалэм и 21-м зэрэргэжъягъэр, партием иобщественэ приемнэхэмрэ «Единэ Россиен» икъутамэхэу шушшэ ыпилэгъур зыщаугъоихэрэмрэ ашкэ къизэрэзфағъафедэхэрэр шуугуу къэтэгъэхъяжы.

Хэушхъафыкыгъэ операциер зырагъэжъэгээ аэрэ мағхэм къацыублағаэу Донбасс дэсхэу нэмыкэ чыпIэ агъекошыгъэхэм, ЛНДР-м, шъхъафит ашыжыгъгэе поэупIэхэм къа-

дэнагъэхэм партиер ыпилэгъу афхьу. «Единэ Россиен» ишьольыр къутамэхэм народнэ республикэм шушшэ ыпилэгъуу мин 12-м ехуу алэклагъэхъэгъяах. Аш щыщэу тонн 500-м ехуур ызэгъуу учы.

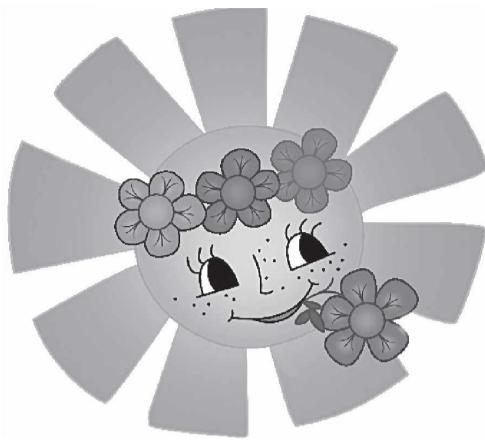
МЧС-мрэ УФ-м оборонэмкэ и Министерствэрэ алэклагъэхъа гъэхэр хэмитэу, Донбассрэ нэмыкэ поэупIэхэу шъхъафит ашыжыгъэхъэмрэ альгагъээсыгъэ шушшэ ыпилэгъум ироцент 60-р партием ишьольыр къутамэхэм къаугъоигъэх.

«Единэ Россиен» соме миллион 500-м ехуу къыгуоигъ. Ашкэ гъомылапхъэхэр, сэквантныгъэ зиэлэцыкхэм ящикигъэ, нахыбэрэ агъафедэрэ пкыгъохэр къашфыгъэх.

Донбасси, нэмыкэ чыпIэхэм шъхъафит ашыжыгъэхэм «Единэ Россиен» ишьолье гупчэ 39-рэ къацыублағаэу. Аш фэдэ гупчэхэм нэбгырэ мин 400-м ехуумэ ыпилэгъу ашараагъэгъотыгъ. Юридическе ыпилэгъу зашаратырэ гупчи 6 къизэуахыгъ.

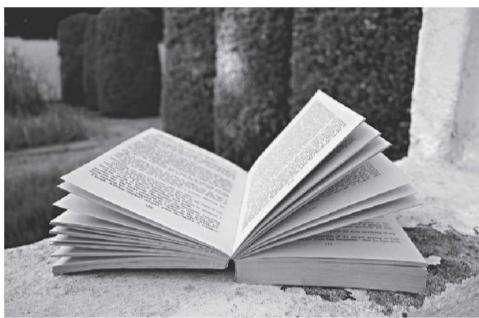
Кэлэцыкхэм языгъэлсэфыгъо ухьтэ изэхэшэн дэлжэйэрэ гупчи мэкьюгъум и 1-м «Единэ Россиен» къизэуихыгъ. Ишкэгъэ мебельри оборудовании аш чэтих. Старобельски, Алчевски, Купянски, Мариуполи аш фэдэ гупчэхэр къацыублағаэу. Харьков хэкумкэ Волчански шышхъэум и 9-м аш фэдэ гупчэ къидэтэджагь. Кэлэцыкхэм ягъэсэнгъэ зыкъызыгъягъэтийрэ творческе, спорт юфтхъабзэхэр ахэм ашызэрахъэх.

Усехэр зикласэхэм апай

ЖЭНЭ Кырымыз

Тхылтыр – ныбджэгъу

Тхылтыр тэ тигьогогъу,
Цыфым ишпийэгъу.
Гүунджэм фэдэкъабз,
Шынгъяа иункыбыз.
Тхылтыр джэуап кыует,
Шыэфыбэр къелут.
Теплушь, тегъегубзыгъ,
Тыбзи кыргъебаигъ.
Аш тэ лупкэу тыкъеш.
Пстэури нафуу кытфеш.
Тхылтыр ныбджэгъу дэгъу,
Гъогур кыуугъялэгъу!

Къуекъо Налбай Сэмэркъэу Мэкъэпчъхэр

Фэмые мьеер фаеу кыштагъ,
Фаеу зецакъем, фэмыеу ыуагъ.

Хъэр хъаринэм ис, етлани
Мэххупшапшэ. Сид гукъана
Илэр тихъе –
Ыгу римыхъэр?

Цыгъом цуакъэр зышильагъ,
Цундыжъ ышхъе тетысхъагъ.

Пчыхъэ

Пчыхъэшхъапэм
Ошъочапэм
Мэл іэхъогъур кышцэльагъо.
Ари сшыгъэ сэ сурэт,
Мэлмэ ауж ит Мэмэт.

Нэккүбгъор зыгъэхъазырыгъэр
МАМЫРЫКЪО Нуриет.

ТЫГЬЭНЭБЗҮЙ

Шышхъэлур

Ящэнэрэ гъэмэфэ мазэр «ши псынкээм» тесэу мачьэ; фабешы фабэ — голгэту шыгыкь! Тетгэгээр пытэу зыбуытыгъэ гъэмэфэм зишэжкырэп: тигьэр цэкъэлэ дэд, жыбыгъэр кэлэпсынкэ-кэлбгүүль, мафэр губжыхэ-гъэгусал; нэрэ-лэрэм къэххулын къэшлагын умышлэу, пщэхэр бэшьшхоклэ кырафыжьагъэхэм фэдэхэу, огу зэхүхыгъэр къэмышлэжынену кызэпагъаэ, етланэ «сыкъэктэ» ылоу къэлбэгъэрэ уаэм хэт шыблэр гъогъогъу-сэгъогъоу мэгъохуу, гырзэу мао, пчыклеми аш дырэгэштэ, кыкыкылэу зэпэнэфыжы. Ошьогу нэфынэшхуагъэм ынэгүү шүнкын чэлкүүдэ, ошхышхор кыкыкылэу къетлупши. Къещхы къодырэп, уаэр гуих дэдэу мэлэхтэ-лъатхъо: чыг күтэмэ зишүгъохэр зэпекых, гуекъых, өгэчэрэгэйхэш, чедзых; ошхыр зэпымыужыштым фэдэу, ууллэлтэхэу къетлэхэх...

Хэт ышэнгыя мы мэфэ ошлум аш фэдэ дунайкүтэж кышышиштымэ?

Сыгу-сыгбэгэ язэрэгъялоу, гъогурыкхэр моклэ-мыкэ чэеуцаагъэхэу, хүурэ-шлэрэм еплтих, зэпүүжыгъе ашлүүбэ дэшэ...

Пчыклер мэхъопсы, ошхым къиххэхьо — голгэгъу! Чыгу зэтэгт гъулагъэу мэзиту къабзэм псы гуаткю зыумыфагъэм жыстырыбзэу къыхихырэм гур къэгъэмаклэ; шкүмпли-сымпли зыхъятынко хуугъэу къещхы. Нэбгыре цыиф зырыжхэр, ашлүүбэ ши, ошхым хэхъягъэхуу якуи, ячни зэхэтэу, маклох. Тигьэр къашэ о джы къыздизгъяр?! Ошхэу къещхырэм къыххэхъагъэу мэклэ-маклэу щыхыцзыэ мэхъаплэ-къуаплэ... «Ашыгъум уаэр шлэхэу зэпүүжышт!» — ало зэхэт цыифеу зэтэутигъэх хуугъэх.

Псыхэр тыйдэки ууцагъэх, къещхы нахь фэмбэу, ау апэрэ къилтыгъо гуихым фэдэжээл; кэлэлцыкхэр кыкъозыжыгъэхэу псыхэр зэлшлэх — хэох, хэуцох, къыщырачыхыакы, зэтчээу мэшхых.

Пагъэу, пшыгъэу дунаир мэклэ-маклэу мэлэсэжы; ошьогури къэбзэ-лъабзэу къыззэуухыжы... Бзыухэр моклэ-мыкэ лъэгаплэхэм заутхыпкыхъажьэу атесых — тхъагьо гъемафэр!

Еджэгъу-Чэхъажыгъор къэблагъэ

Гъэмэфэ мэзищыр псынкэу чыагъэ. Гъэпсэфыгъор еклоты, ильэсикэ еджэгъур къэккүүтэ. Кэлээджахкохэм дэгъоу загъэлэсэфыгъэу, клочлакэу ашыгъэр шынгъяа тырагъэлдэном фэхъазырых. Хуупхэе дэдэхэри ахэтих, ильээси 9 — 10 ыкы нахьыбаа зыныбжхэр чан-лүү дэдэхэу литературэмкэ къаратыгъээ произведениябэм ашлэгъэшлэгъонэу яджаагъэх; лагерьми щылагъэх, ныбджэгъуби ялэ хуугъэ; ны-тихэм, нэнэ-татхэм, аш-ашыпхуухэм гу ащаагарь — загъэдэжгүүкыгъигъ. Зэрэххуагъэр мыгъуашаа, унэгьо тоф тээкүү-шьюкхэм ахэлжэгъагъэх; аузэ, еджэним имызакью, тофими хэшшик фырьяг мэхъу. Джы етлупшигъэу еджаплэм чэхъажынхэм зыфагъэхъазыры: джэнэ-шшуашхэр, тхылхэр, тетрадхэр, карандаш зэцши мыйхэр, ручкхэр ыкы портфель дахэхэр арагъэшэфых. Агуулээшээгъэри зэрэллэгъуухэу къэшхэх.

Шынкье, зэкэри еджэним фэкъэштыгъо заклэп, ау ныбджэгъухэм лъэшэу.

Пэм чаххэхэрэм, зэкэ еджаклохэм — цыкык ини, апэрэ одыджынэр къашыфыгъеошт, еджаклохэм ильэсикэ еджэгъумкэ еджаплэм ипащэ, класс лэшхээтхэр, ны-тихэм ашцишхэр къафэгушоштых, гъэхъагъэхэмкэ ыкы псаунгыгъэкэ къафэшоштых.

ДЗЭУКЪОЖЬ Нуриет.

КъэрэбгъитIу

(Ижырэ адыгэ къэбарым техыгъ)

Шыхъащытхъузынныр зиклэсэ пцы калэ горэм пцы пшьашшэ дахэр ыгу риҳыгъ. Калэр пшьашшэм дэжэ клоу риғэжэгъагъ. Ар гуашэм, пщым ишхъэгъусэ, зешлэм, калэм икъебар ёшыузаэти, ылхуу римыпэсэу, ар занкэу римылошью, фыхигъэпсыгъ:

— Псэлъыхъо къылфэхкорэ калэр, сипшашь, орыкэ лы хуущтымэ къэшшэшт мышъе къууклэу ышшо къызыс-фихыэрэм.

Аш фэдэ лыгъэ калэм къызэрэхэм фэштэйм гуашэм ицихъэ тельгъигъ.

Пшьашшэм янэ къыриуагъэр калэм риолтэхъигъигъ.

— Аш пае къэзгъэнэна, боу къыфэхсын! — гъакь риғэуагъ калэм.

Пцы пшьашшэр зыгу риҳыгъэ калэм иныбджэгъу зыуигъаки, къэбарэу ёшлэр риолтагъ, ежэ илгэгъэ зыдишлэхъэу, гуущыэу ытыгъэр фэмыгъэцэлжынэм тэшчиныхъэти, гъусэ къыфэхъунэу ельэлгъигъ.

— Аш сид едгъэон, мышъашьом пае гуашэр къэдгъэнэна? — зыкигъэлъыхъу-гыгъ аши.

Шхонч зырз алыгъеу зэныбджэгъу-тлур къушхъэ мэзым къуагъэх. Мэзир къаклухъээ, хазырэу пшьыгъэхэу гъэхъунэ горэм зеххэхэм, мышъе шъэджашэ итэу альэгъуль. Мышъэм къэлпилур къытэгъуу, алъэнкыо къежъагъ. Зы калэр — псэлъыхъом зыдишгъэ калэр — къащти, ишхонч къычлайдзи, мэз гъэхъунэм ит чыгым псынкэу дэшшиягъ. Адрэ калэри къащти, къэлжынэу игъо ифэжыштэти, мышъэр къызэрэкъуатэрээр зэлтэгъум, чыгум, гүээ, нэгушо-кэ хэгъольхъагъ (зыриулыгъ). Мышъэр къеккүүли, къепэм-къепэм, эи къыри-мышъеу лукыжыгъ.

Ар зэлтэгъум, чыгым дэшшиягъэр къехъжыгъы, мыдрэ калэри къэтэджыжыгъигъ. Чыгы шъхьалэм пысэу хуугъэр зытэгъуяаэр мыдрэм къеупчыгъ:

— Мышъэр къыоушашье зэхъум сида къууиуагъэр?

— Ар къыослон, — игуалеу джэуал къытэжыгъигъ. — Пэ имыль мышъашьом гуашэр ёшыгъэгъугъ, уигъусэ ушыгъугъеу мышъэм уемыбэн.

Физкультурэр, спортыр, щыІэнныгъэр

ТафэгушIо

Физкультурникым и Мафэ фэгъэхыгъэ зэхахьэ Адыгэ Республикэм испорт Унэшхоу «Ошутенэм» щыкIуатъ.

— Урысъем щыхагъу-иїфыкIыр эмэфкIым тигуанзу тыххлајсэ, — кыши-Іуагъ зэхахьэм Адыгэ Республикэм физкультурэмкэ ыкIи спортымкэ и Комитет итхаматэ Дэгужые Мурат. — Ти Пышхъду Къумылы Мурат, Правительствэм, Парламентым ацIекэ сышуфегуши, шыуцхъягъехэм ахэжъуцхъонзу шыуфетIо.

Самбэ бэнэнымкэ дунаим щызэльашэу, Урысъем и Къэралыгъо Думэ идепутатэу Хьасанкъо Мурат, Адыгэ Республикэм и Парламент и Тхаматэ игуадзэу, Урысъем и Лъхъужъэу Цэй Эдуард, Мыекуапэ иадминистрации ипащэу Геннадий Митрофановыр зэхахьэм хэлажъехэрэм, тренерхэм, спортсменхэм афэгъэхыгъэ гүшүэ фабэхэр зэлукIегъум кыщаугагъэх. Физкультурэмре спортымре псауныгъэр зэрагъэптиэрэм дакIоу, цыфыр зэралпурэр, щыІэнныгъэм зэрэфагъасэрэр хагъэунэфыкIыгъ. Тренерхэм, спортсменхэм афаусыгъэ щитхуцIехэр къезыушихытырэ бгъехальхъехэр, рэзэнгъэ ыкIи щитхуу тхылхэр аратыжыгъэх. «Адыгэ Республикэм изаслучженэ тренер» зыфиорэ цэ

Урысъем спортымкэ и Министерствэ иунашъокэ «Физическая культура и спортом ятличник» зыфиорэ щитхуцIехэр Насифе Аскербайрэ Ольга Рюхинамрэ афаусыгъ.

Министерствэм ирэзэнгъэ тхыль Дэхъужъ Сэфэрбий, Мэрэтикъо Щамсэт, Николай Аркадовыр, Сергей Кузнецовым аратыжыгъэх.

Министерствэм ищитхуу тхыльхэр Хьамдэхьу Жанетэрэ Делэкъо Адамрэ афагъэшьошагъэх.

Адыгэ Республикэм физкультурэмкэ ыкIи спортымкэ и Комитет ищитхуу тхыльхэр тренерхэм, фэло-фашIехэр зыгъэцакIехэрэм, ІэнэтIэ зэфэшьхафхэм альтхэм афагъэшьошагъэх.

Рэзэнгъэ тхыль

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм ирэзэнгъэ тхыль тренерхэу Лэххусэжъ Къэпплан, пауэрлифтингыр, Чэмбэхьу Анзор, атлетике онтэгъур, афагъэшьошагъ.

Щитхъу тхыльхэр

Адыгэ Республикэм физкультурэмкэ ыкIи спортымкэ и Комитет ищитхуу тхыльхэр тренерхэм, фэло-фашIехэр зыгъэцакIехэрэм, ІэнэтIэ зэфэшьхафхэм альтхэм афагъэшьошагъэх.

Комитетым итхаматэу Дэ-

гужье Мурат зыфэгушуагъэхэм ащищих гандбол клубэу «Адыгфым» итренерэу Светлана Кожубекова, атлетике онтэгъумкэ тренерэу Владимир Драневыр, спорт еджапIехэм ялофышIехэу Татьяна Олейниковая, Карлен Восканян, Артем Гапошиныр, Светлана Парфеновар, Хъутыжъ Юрэ, Нэгъий Азэмэт, Марина Савельевар, Бгъашэ Сулиет, Юрий Курочкиныр, Светлана Гончар, Олег Тыщенкэр.

Урысъе Федерацием и Къэралыгъо Думэ физкультурэмкэ, спортымкэ, зеконымкэ ыкIи ныбжъкъе юфхэмкэ и Комитет и Щитхуу тхыль кыфагъэшьошагъ Олимпиадэхэм ахэлжъэштхэр зыщагъэхъазырхэрэе республике спорт еджапIеу N 2-м ипащэ игуадзэу Тыгъужъ Алый.

Зэнэкъокъухэр

Физкультурникым и Мафэ фэгъэхыгъэ зэнэкъокъухэр футбольымкэ, баскетболымкэ, нэмыххэмкэ щылагъях. Адыгэ Республикэм испорт еджапIеу N 2-м, пащэр Хъот Юныс, къэгъэльэгъон спорт зэлукIегъухэр каратэмкэ, ушумкэ, тхэквондомкэ, кикбоксингымкэ Мые-куупэ икъэлэ парк щызэхиагъэх. «Ракушкэм» щыкIогъэ зэхахьэмэ ашIогъешIэгъонэу спортым пыщаугъехэр яптыгъэх.

Тренерхэм, спортсменхэм, юфшапIехэм япащхэм ацIекэ АР-м ихэшыпкыгъигъэ командахэр зыгъэхъазырэ Гупчэм идиректорэу Сергей Кузнецовыр зэхахьэм кыщигүшIагъ. Ялофшагъе осэ ин кызыэрэфашыгъэм фэш «тхьашъугъэпсэу» къариожъигъ.

ЕМТЫЛЬ Нурбай.

лъапIэр Василий Есиным, Сихъу Аслъан, Татьяна Тарасенкэм афаусыгъэх.

«Адыгэ Республикэм физкультурэмкэ изаслучженэ юфышI» зыфиорэ щитхуцIехэр Къадэ Русльян, Людмила Поповам, Ирина Сорочинскаям къафагъэшьошагъ.

Спартакиадэм зыфагъэхъазыры

Хэгъэгум и Спартакиадэ атлетике онтэгъумкэ шышъхъэум и 26 – 31-м Анэпэ районым щызэхашэшт.

Бгъашэ Асхад, кг 55-рэ, Шакло Рустам, кг 73-рэ, Пчыхъакъе Амир, кг 67-рэ, Адыгэ Республикэм атлетике онтэгъумкэ испорт еджапIеу Чыржын

Мухъарбый ыцIэ зыхъырэм зыщагъасэ. Арсен Мнажаканян, кг 61-рэ, Красногвардейсэ районым иеджаклы.

Тренерхэу Чэмбэхьу Анзор, Сихъу Аслъан, Бгъуа-

шэ Тимур, Шээжъ Мурадин 2005 — 2007-рэ ильэсхэм къэхъугъэ клаалэхэр агъэхъазырых.

САХЫДЭКЬО Нурбай.

Атлетикэ онтэгъур

Хэгъэгум щихагъэунэфыкыгъ

1885-рэ ильэсүм, шышхъэу мазэм Петербург щыпсэурэ Владислав Краевскэм иунэ кружок кыщызэуихи, атлетикэ онтэгъум фигъасэхэу үублагь.

гъэу зыщыфагъасэу заублагъэр Хэгъэгу зэошхом үүж.

Олимпиадэ джэгунхэм атлетикэ онтэгъумкэ дышшэ медалыр апэрэ Кыщыдээзыгъэр Коцхаблэ щаплугъэр наарт батырэй Чиржын Мухъарбий. 1972-рэ ильэсүм Мюнхен апэрэ чыплэр кыщыхыгь. 1973 — 1974-рэ ильэсхэм дунаим, Европэм дышшэ медальхэр къащидихыгь.

Медицинэм пыль докторым ригъэжэгъэр Тофым хэгъэгум зыщиушьомбгыгь. Адыгейим атлетикэ онтэгъум нахь игъеклоты-

апэрэ чыплэр ашиубытыгь.

РСФСР-м изаслуженнэ тренерэй Хъуажь Мэджыдэ ыгъесагъэху Сиху Аслан, Валерий Талаевыр, Гъубжээкъо Арсен, Чэтэо Адам, Сиху Рэмэзан, нэмийхэри Урысыем спортымкэ дунэе класс зилэ мастерэу Сиху Рэмэзан кытиуагь тиньжыкэ батырхэр шышхъэу мазэм хэгъэгум изэнжээжээхэдээ.

Адыгэ Республикаем изаслуженнэ тренерэй Виктор Вороновым ыгъесэгъэр Алексей Красновым, Вартан Кукасян ыкы АР-м изаслуженнэ тренерэй Іашынэ Налбый ыгъесэгъэр Ллэхусэжь Нурбый спортымкэ дунэе класс зилэ мастерых.

Шышхъэум и 10-м атлетикэ

онтэгъум и Мафэ Урысыем щыхагъэунэфыкыгъ. Адыгэ Республикаем атлетикэ онтэгъумкэ спорт еджаплэу Чиржын Мухъарбий ыцэ зыхырэм ишацэ, спортымкэ дунэе класс зилэ мастерэу Сиху Рэмэзан кытиуагь тиньжыкэ батырхэр шышхъэу мазэм хэгъэгум изэнжээжээхэдээ.

Батырхэм гъэхъягъэр ашынхэу, тагъэгушонэу афэтэло.

Сурэтым итыр: Чиржын Мухъарбий.

Зэхэзыщагъэр
ыкы кыздэзыгъэй: АР-м лъэпкэ Йоххэмкэ, Иэкыб къэралхэм ашыпсэурэ тильэпкэгъухэм адьярээ зэхэмыкэ ыкы къэбар жууѓем иамалхэмкэ и Комитет Адресыр: 385000 къ. Мыеекуапэ, ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэшы: 385000, къ. Мыеекуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79

Редакцием авторхэм къайхыэр А4-кэ заджэхэр тхыапхэу зипчагъэхэ 5-м емыхъхэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлжээ, шрифтыр 12-м нахь цыкунэу щытэп. Мы шаххэхэм адимыштэрэ тхыгъехэр редакцием зэкигъэжжыхы.

E-mail: adygoice@mail.ru

Зыщаушыхъятыгъэр: УФ-м хэутын Йоххэмкэ, телерадиокъетынхэмкэ ыкы зэлъя-Иэсэйкэ амалхэмкэ и Министерствэ и Темир-Кавказ Чыпэ гъэорышапл, зэраушыхъятыгъэ номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутыгъэр
ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыеекуапэ, ур. Пионерскэр, 268

Зэкімкі
пчагъэр
4795
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 1450

Хэутын узьшикэтхэнэу щыт уахътэр Сыхъатыр 18.00

Зыщыхаутыгъэр
уахътэр Сыхъатыр 18.00

Редактор шхъяэр
Дэрбэ Т.И.

Редактор
шхъяэр игуадзэр
Мэшлэкъо С. А.

Пшъэдэгъижь
зыхырэ секретарыр
Жакімкъо
А. З.

Джэрзыр къынхыгъ

Къатхэхэрэм яшшоширэ редакцием иеплъякъэхэмрэ зэтемыфэнхэ альэкъышт.

Нэкүбгъор зыгъэхъязырыгъэр ЕМТЫЛН Нурбий.

Футбол

А. Датхъужьыр якІэщакIу

«Ессентуки» Ессентуки — «Зэкъошныгъ»
Мыеекуапэ — 0:2 (0:1).
Шышхъэум и 13-м Ессентуки щешлагъэх.

«Зэкъошныгъ»: Ковалев, Кириленко (Телепов, 88), Т. Хъуакло, Гусенгаджиев, Лысенко, Датхъужь, Къонэ, Крылов, Макоев (Хъасанэкъу, 81), Васильев, А. Делэжку (Малкандуев, 66).

Къэлапчээм 1эгуаор дээзыдзагъэр: А. Датхъужь — 23, 50.

«Зэкъошныгъэр» бэрэ ыпеклээтигъ, нахь шуамбгью ыкы псынкэу зэршэштэйм пылтыгь.

Аутыр Н. Лысенкэм къызыредзэм, А. Къонэр 1эгуаом лъячагъ. Ешэлкүйтумэ азыфагу Амир дэкл, А. Датхъужьым 1эгуаор ритыгь. Адам къэлапчээм пэблагъэр зэршэштэйм къызфигъэфеди, 1эгуаор хъагъэм ридзагь — 0:1.

Я 50-рэ тақыкын А. Макоевым 1эгуаор ыпеклээтигъ. Т. Хъуаклом таээр 1эшлэлэм 1эгуаор ридзагь. А. Датхъужьым уахътэр къызфигъэфеди, къэлапчээм 1эгуаор дидзагь — 0:2.

— «Зэкъошныгъэм» иешлакээзблехъу, теклоныгъэм фээнэным фэшишыкъицум алъэхъу, — къытиуагъ клубым итренер шхъяэр Шакло Ашэмэз. — «Зэкъошныгъэм» къытылъхэрэр нахыбэрэ дэгэгүйхээ тишонгъу, зичээзу зэлукэгъухэм ялтынхэу тыкъяджэс.

2022 — 2023-рэ ильэс зэнэкъум «Зэкъошныгъэм» апэрэу къэлапчээм 1эгуаор дидзагь, теклоныгъэр апэрэу къыдихыгь. Тиешлаклохэм ягъэхъагъэхэм ахагъэхонэу афэтэло.

Зэлукэгъухэр

Ятлонэрэ купым хэт футбол клубхэм я 4-рэ ешэгъухэр зэрэулагъэхэм шуащытэгъээузаэ.

«Спартак» — «Кубань-Холдинг» — 2:0, «Форте» — «Алания-2» — 5:0, «Мэшыкъу» — «Динамо» — 1:3, СКА — «Черноморец» — 0:2, «Ротор» — «Биолог» — 2:1, «Чайка» — «Легион» — 6:1.

Зэтэгъапшэх

1. «Ротор» — 12
2. «Кубань-Х» — 9
3. «Черноморец» — 7
4. «Биолог» — 7
5. СКА — 7
6. «Чайка» — 6
7. «Динамо» Ст — 5
8. «Зэкъошныгъ» — 4
9. «Форте» — 4
10. «Спартак» — 4
11. «Ессентуки» — 3
12. «Мэшыкъу» — 2
13. «Легион» — 1
14. «Алания-2» — 1.

Я 5-рэ зэлукэгъухэр

21.08
«Зэкъошныгъ» — «Форте»
«Легион» — «Ессентуки»
«Алания-2» — «Спартак»
«Кубань-Х» — «Ротор»
«Мэшыкъу» — «Биолог»
«Динамо» — СКА
«Черноморец» — «Чайка».